

# A FÜST <sup>2</sup>

11 SZAM NOVEMBER

MEGJELENIK HAVONTA · ÁRA 20 FILL.



ABONYI Z.  
19 / 29

TUJÁK KULTÚRA ÉS BUDAPEST



Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Már a nagypapa is **Brázay** sósborszeszt használt s az unoka is hűségesen kitart mellette, mert mindhiába a legelső és legjobb eredeti sósborszesz a

# BRÁZAY SÓSBORSZESZ

A Brázay-készítmények, mint a:

Brázay sósborszeszszappan, Najád-krém, Kölni víz, Kalogén fogkrém, Brázay mosószappan világhírűek

## Gschwindt-féle szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár Rt.

Budapest      Budafok      Nagykőrös

Pálinkafőzdék:

Nagykőrös, Zalaszentgrót, Szatmárcseke.

Likőr- és rumgyár:

BUDAPEST, IX., IPAR UCCA 15-21.

Konzervgyár: Nagykőrös.

Különleges gyártmányok: Aqua vitae likőr, bor-, barack-, szilva-, törköly- és boróka-párlatok. Portoricó- és Havanna-rum. Főzelék- és gümöleskonzervek.

Szállítunk

### nyomtatványokat

könyvnyomdai, litográfiai vagy offset **legmodernebb kivitelben**, legjutányosabb árak mellett, legrövidebb időn belül. — Költségvetések vagy képviselőlátogatás minden kötelezettség nélkül.

### Korvin Testvérek Grafikai Intézete

Budapest, VI. Révay-u. 14

Telefon: Aut. 214-32.  
és L. 965-51.

### Ajkai Kőszénbánya R. T.

Bpest, V., Kossuth Lajos-tér 4.  
Központi telefon: 274-91. Raktári telefon: J. 321-63.

Hazai szén. Porosz szén. Koks. Tűzifa.

### JOSÉ GALLART GIRBAL

parafadugó és koronadugó gyárai      Alapítási év 1898.  
BUDAPEST, I., Horthy Miklós-ut 124.      Telefon: LÁ. 10-66.

PALAFRUGELL, Katalónia, Spanyolország.

Minden méretű gyógyszer és laboratoriumi parafadugók a legjobb minőségben kaphatók.

# afrésb

A.M.N. MŰVELŐ  
KÖZP. OSZTÁLYA

Szerkesztőség:

Budapest, IX., Gönczi Pál u. 4. Telefon: Aut. 855-57

Kiadóhivatal:

Budapest, X., Szapáry ucca 31. Telefon: J. 348-76

MEGJELENIK HAVONTA

EGYES SZÁM ÁRA 20 FILLÉR

Előfizetési ára egészévre 2.40 pengő, félévre 1.20 pengő



Bajor Gizi

Kis cigarettával nagy színésznő

(Angelo foto)



# A füst...

Irta: **Egyed Zoltán**



Tilthatják az orvosok, figyelmeztethet reá a reggeli krákogás, bőlesek óvhatnak tőle, puritánok megvethetnek érte: én imádom. Kell a munkámhoz, az idegességemhez, a szerelmemhez, haragomhoz, kell az elalvásomhoz, az ébredésemhez, ebéd után és ebéd előtt, cock-

tail közben és a hajnali pohár sör után: *kell, kell, kell — a füst...*

A világon nincs talán még egy akkora emberi közösség, mint a dohányzók, a füstölők óriási, földalatti, szervezetlen s mégis oly erős, nemzetközi szövetsége. *Belétartozik az Upmannit szívó amerikai milliárdostól, a nargilet szívó arab kánig, a csibukozó török úriembertől, a makrapipázó magyar gulyásbojtártól, a cigarettázó flappertől a dohányragó köztisztviselési alkalmazottig, sok száz és száz millió ember: nők, férfiak, gyermekek egyaránt.* Vagyonokat tesz ki az a pénz, városokat lehetne emelni, hajókat építeni, hadjáratokat viselni azon a kincsen, amelyet az emberiség akár csak egy nap alatt is elfüstöl. Micsoda szenvedély lehet tehát a füst, s micsoda rabjai lehetnek, ha a világ folyását, az egész emberiség életét meg lehetne változtatni ellene, vagy legalább is nélküle...

... *Igen, mert a füst: passzió.* Passzió, mint a szép ruha, a versenyló, az automobil... s

Az osztrák dohányjövedék kísérletképpen cigarettá- és szivarautomaták felállítására adott engedélyt Bécsben. Az engedélyeket kizárólag dohánytőzsdések kapták, az automaták az illető tőzsdétől körülbelül húsz lépésnyi körzetben állíthatók fel. Az eddigi kísérletek fényesen beváltak, a közönség rendkívül felkarolta az ötletes újítást, mely lehetővé teszi, hogy munkaszüneti napokon, üzletzárás után is beszerezhesse kedvenc dohányárúját. De a tőzsdés is hozzájut így egy kis déli szünethez, korábbi zárórához s az esti órák forgalmát is könnyebben tudja fennakadás nélkül ellátni. Az automata forgalma természetesen a dohánytőzsdés jövedelmét gyarapítja. Egy-egy vasárnapi forgalom átlag 300 schillinget tesz ki, a késő esti órák is jelentős mennyiségeket forgalmaznak.

mint annyi más a földön és a föld felett s az ég alatt. S ahogy a szép ruhának közlönye a »Vogue«, a versenylónak, mondjuk a »Turf«, az autóknak az a sok száz európai autószaklap — íme a füstnek is akadt közlönye: »A Füst«. »A Füst« — a füstölőké, a dohányzóké, azoké, akik hívei az illanó kék olajoknak, a hízelgő, vigasztaló, ábrándos, szerelmes, szép cigarettá-, szivar- vagy pipafüstnek. Igen, mind a háromnak, ha rossz néven nem veszik. Oly egyszerű az egész: *nagyapám pipázott, apám szivarozott, én cigarettázom...* De történhetett volna megfordítva is!

Üdvözlöm e sorokkal e lap élén a *füstölők nagy, testvéri társadalmát. A testvércimet a füstben!* Üdvözlöm őket a *Fokföldtől a Jóréménység fokig — a koreai félszigettől a belga Congóig.* Ne legyünk zsénben hölgyeim és uraim: gyujtsunk rá egy cigarettára és szeressük egymást! (Majdnem azt kellett volna mondania annak a fiatal japán diplomatának, aki az orosz-japán háború után, mikor az orosz béke delegáció összeült a japánnal s a sok diplomata közül a történelmi pillanat lenyűgöző hatása alatt senki sem jutott szóhoz, úgy mentette meg a szituációt — isteni ötlet! — hogy hirtelen kitépte a cigarettatárcáját és kivett belőle egy cigarettát. A következő pillanatban 30 kéz nyúlt a cigarettatárca után — a hangulat megenyhült, az emberek megszólaltak s — megköötték a békét...)

Íme a füst mindenható hatalma. *Tessék szeretni ezt a kis ujságot, mely miatta él, róla hoz híreket, őt propagálja...* Ennek a tolmácsolására kért fel a lap szerkesztősége, amelynek ezennel és örömmel tettem eleget!

Jellemző a német alaposságra az a rendelkezés, hogy az automaták a gyalogjárótól olyan magasságban állítandók fel, hogy a pénz bedobási nyílását serdületlenül ne érhessek el.

Ausztriában amerikai tapasztalatok alapján vezették be az automatákat. Amerikában már évek óta beváltak, népszerűsítésükhöz kétségkívül hozzájárult az az ötlet, hogy belsejükben beszélőszerkezet van elhelyezve, mely az árú kiadása után megszólal: »Köszönöm; legyen máskor is szerencsém«.

\*

*Congo Havannah ellen.* Mint értesülünk, a belga kormány sikerrel termeli a Congo területén a Havannah-dohányt. Az eddigi kísérletek állítólag fényesen beváltak s a Congo-ban termelt Havannah levelekből gyártott szivarok sem színben, sem zamatban nem állanak az eredeti Havannah-szivarok mögött.



# Aki a szivart megnyerte...

Irta: Molnár Ferenc



*Színhely: egy kávéháznak az a sarka, ahol a festők törzsasztala van. Délután jönnek ide, mikor sötétedni kezd. Ennél az asztalnál van a legnagyobb láрма.*

*Szenvedélyesen beszélnek, többen egyszerre. Meggyőződésem szerint ennek az az oka, hogy a festők nagyrésze nem akkor hagyja abba a munkát, amikor ő akarja, hanem akkor, amikor a naplemente őt erre kényszeríti. Ilyenkor a festő — még tele ihlettel, a munka lázával — nem tudja hirtelen fékezni idegeit, tehát elszalad a kávéházba, a kollegákhoz, akik közt tovább festhet a szájával, amíg csak el nem fárad. Tehát: a festő-törzsasztal. Ezuttal nem művészetéről van szó. Messzire elhallatszik ez a dialógtöredék, amely olyan régi, mint maga az emberiség: »Rossz ember!« »Nem. Csak egoista.« Aztán: szenvedélyes vita a rossz emberről és a jó emberről. Nagyon gyenge például egy-egy jó emberről. Végül: verseny, hogy ki követte el életében a legnagyobb, legigazibb ravaszságot. Pályadíj: egy nagy szivar. Csak azt az egyet mondom el, amely a szivart megnyerte.*

*— Tizenhatéves voltam, — mesélte az egyik — mikor Szilveszter éjszakáján diáktársaimmal nagy mulatságot csaptunk. Reggel nyolc óra volt, mikor elindultunk hazafelé a hóban. Meglehetősen sokat ittunk és féktelen jókedvünk volt. Összefogózva, énekelve mentünk uccáról-uccára és mindenáron el akartunk követni valamit. Ahogy így megyünk, egyszerre csak egy levélszekrény mellett elhaladva látom, hogy abból a kis nyílásból, ahova a leveleket kell bedobni, kikandikál egy fehér borítéknak a csücske. Az újévi gratuláció nálunk nagyon elterjedt szokás és ilyenkor újévkor annyi gratulációt dobnak be a levélszekrényekbe, hogy mindenik zsufolva van. Ennél a levélszekrény-nél is ez volt az eset. Az a boríték, amelynek a csücske kilátszott, már nem fért be a túltömött levélszekrénybe. Odamentem és kihúztam a levelet a szekrényből. Ezeknek az újévi gratuláló névjegyeknek a borítékjai nem szoktak lerasztagva lenni, mert a posta így oloszobban szállítja őket. Kivettem a borítékból a névjegyvet, amelyen egy név állott, nyomtatva s alatta az illető foglalkozása: »segédhivatali aligazgató«. E nyomtatott sorok alatt gondos, jellemző hivatalnokírással ez a szöveg: »az igen tisztelt főnök úrnak boldog újévet kíván«. A borítékon a főnök neve. »Gyertek«, — mondtam a fiúknak — »ebből egy jó vice lesz!« Bementünk egy kávéházba. Tintát és tollat kértem. Már akkor*

*értettem ahhoz, amit azóta tökélyre vittem: valakinek az írását a csalódásig híven utánózni. Ez egyik bizonyítéka is annak, hogy jó rajzoló vagyok... Szóval, fogtam a tollat és miután egy másik darab papíron néhány próbát tettem, a szegény hivatalnok mondata után tett pontot vesszővé javítottam ki és folytattam a mondatot, így: »és őt arra figyelmezteti, hogyha az újévben is olyan ostobán és igazságtalanul fog bántani alantasaival, mint az idén, úgy ennek rossz vége lesz.« A hamisítás tökéletesen sikerült. A kártyát visszatettem a borítékba, a borítékot pedig visszadobtam a levélszekrénybe. Mindnyájan jól mulattunk ezen és hazamentünk aludni. Schluss. A történetnek vége.*

*A zsüri indokolása, amellyel a szivart ennek a rossz embernek megítélte:*

*I. A rosszság tökéletesen önzetlen volt.*

*II. A perspektíva, amely ebből a csínyből nyílik, szinte végtelen. A főnök meglepetése, mikor a kártyát megkapja. Az első találkozás a főnök és a gratuláns közt. Szól neki erről a főnök, vagy csak érezteti vele egy egész életen át a haragját? Ha szól neki, mit felel a gratuláns? Mit mond a gratuláns, ha megmutatja neki a főnök a kártyát? Fog neki a főnök hinni, mikor megesküszik, hogy nem ő írta a mondat második felét? Hát ki írta? Ki írhatta? És a gratuláns álmatlan éjszakái, amikor igyekezik ezt a pokoli rejtélyt megfejteni: ő maga dobta be a kártyát a levélszekrénybe, onnan csak a posta vehette ki, hogyan kerültek mégis újabb sorok az ő sorai alá? A főnök gondolatai: megőrült ez az ember? Vagy szilveszteri hangulatban részegen írta a gratulációt? Vagy ha elhiszi neki, hogy más írta a szöveghez a górombaságot, kinek lehetett ez érdeke? Hol történt a hamisítás: a gratuláns házában, vagy az ő, a főnök házában, miután már megérkezett a kártya? Vagy nem is történt hamisítás, hanem a gratuláns fogadott valakivel, hogy újévkor megmondja az igazat a főnöknek? És aztán: az egész eset pszichológiai hatása a főnökre — mert okvetlenül elkezd gondolkozni azon, hogy tényleg ostobán és igazságtalanul bánt-e ő az alantasaival? Minden-minden eszébe fog jutni mind a két embernek, csak az nem, hogy valaki kivette a levélszekrényből a kártyát, hamar hozzáfűrt valamit és visszadobta.*

*Nagyon régen hallottam ezt a történetet. Mindig úgy élt az emlékezetemben, hogy amellet, hogy valóban pályadíjat érdemel a rosszszaságból, — ez az, amit »örök titoknak« szoktak nevezni. A két érdekeltre nézve nem is tudom más lehetőségét a rejtély megfejtésének, mint csak azt az egyet, hogy egyik vagy másik most, évtizedek múltán véletlenül elolvassa ezeket a sorokat.*

# Ki hol trafikál?

A trafik a francia *trafique* szóból származik, magyarul forgalmat jelent. *Trafiquer* tehát annyi, mint trafikálni.

Nem mindegy az, hogy az ember hol trafikál. Többezer trafik van Budapesten és mindegyiknek megvan a maga törzsközönsége.

tisztviselők, nyugdíjazott katonatisztek nyitottak trafikokat. Hol lehetett azelőtt csillagokat látni a kis pultok mögött? Ma pedig már színpadi csillagokat is látni. Itt van például Budán Turehányi Olga, aki egy-két évvel ezelőtt még az Operett Színházban játszott. Pri-

a foglalkozáshoz, amennyiben hűgának trafikja van a Nagykörúton.

A rangsor nyilván a külvárosban kezdődik. Ezekben pedig dohánynak csak a pénzt hívják, a cigarettát: *staub*. Itt van egy füst alatt a kültelki trafikok jellegzetes vevője is: a gyerek, akit cigarettáért küldenek. Ez a vevő arról híros, hogy nem dohányzik. Az urak, akik őt küldik, csak akkor jönnek személyesen, ha nincs dohányuk dohányra.

Már közelebb a városhoz, végállomások és más forgalmi gócpontok közelében ott állnak a kis trafikos bódék. Az Oktogonon is van egy. Ezek maradtak leginkább hűek a nevükhöz: a forgalom mellett nyitottak *trafique*-ot.

A körutak környékének jellegzetes vevője a »ropogtató«. A ropogtató — tekintélyes pesti polgár — bejön az üzletbe és szívarit kér. Végigropogtat egy-két százas dobozt, azután kiválaszt két trabukkót. Vannak, akik sokkal többet törődnek az áru színével. Ezek kiviszik a dobozt az ajtóba és nappali fény mellett választják ki a maguk világos szívarját.

Az előkelőbb urak, a Belvárosban, megtöltik tárcájukat finom cigarettával. Annyit vesznek, amennyi a tárcába befér. A tárcától sok függ. Akinek csak pengő-



Fráter Lorándék trafikjában

(Photopan)

Nagy az út, a külvárosi trafiktól a belvárosi trafikig. A trafikoknak éppen úgy megvannak a maga típusai, mint a cigarettáknak.

Az utóbbi években egyébként is sokkal előkelőbbek lettek a dohánytőzsdék, mint azelőtt. Magasrangú

madonna korában szíveket gyújtott lángra. Most cigarettákat. Üzletében gyakran találkoznak a szomszédos Budai Színkör színészei és habitűői.

A színházi világból Fráter Lorándék is van némi köze ehhez



Aki másnak vesz cigarettát (Photopan)



Mikor a primadonna trafikál

(Paál felv.)



tárcája van, az kevesebbet vesz, akinek miniszteri tárcája van, az többet.

Vannak, akik tárcívol együtt veszik a cigarettát, ezek a vevők azonban nem igazi dohányosok, mert a cigarettával nem törődnek.

Jóforgalmú trafikban tízezer cigarettát is eladnak naponta. Másutt viszont alig adnak el cigarettát. Ezekben az üzletekben nem dohányból élnek, hanem bélyegekből.

A legelőkelőbb vevőket Kállay Tamás üzletében látni. Itt fordul meg a legtöbb nő: mondain hölgyek, akik a külföldi különlegeségek között válogatnak. A középtrafikokban általában kevés nőt látni, pedig nagyon sok a női dohányos. Ha egy férfi és egy nő megy az uccán, a férfi megy be a tra-



Turchányi Olga trafikjában

(Paál felv.)



Trafik a végállomásnál  
(Photopan)



Akiknek nem kell a trafik

(Photopan)

fikba vásárolni, még akkor is, ha ő maga nem dohányos.

Mint notórius füstölőt, megkérdeztem a Keleti pályaudvart, hogy mi a véleménye a dohányzásról.

— Kifejezetten antinikotinista vagyok — felelte — csak egyes szakaszaimban dohányoznak.

— Mi viszont állandóan füsttel élünk — mondották a mozdonyvezetők és pompás füstkarikákat fújtak ki a mozdonyok kéményén.

A pesti utcán van még néhány furcsa híve a trafikálásnak. Elsősorban azok, akiknek nincs törzs-trafikjuk, hanem a földről veszik a cigarettát.

Pán Imre



(Angelo foto)



## Mit élvezünk a dohányzásban?

Ez oly kérdés, mely első pillanatra mindenkinek nevetségesen egyszerűnek látszik, pedig ha belemélyedünk a kérdésbe, nem is olyan könnyű rá felelni.

Egy bizonyos: az első cigaretta elszívása nem okoz élvezetet, illetve a rágyújtás pillanatában érzett várakozásteli örömet drágán kell megfizetni. Nem óhajtom a heveny nikotinmérgezés siralmas állapotát esetelni, minden dohányos kisebb-nagyobb mértékben úgyis átesett rajta. Ha a dohányosjelölt kitartó (és közülünk ebben az esetben ki nem volt az!) és az első katasztrófa dacára újból és újból rágyújt, csakhamar mind kisebb fokúak lesznek a kellemetlen következmények, míg egyszerre észreveszi, hogy tud dohányozni. A kezdő dohányos, többnyire serdülő ifjúság, még nem talál élvezetet a dohányzásban, teszi, mert tilos, teszi virtusból, hogy kimutassa bátorságát és teszi, mert ha szájában ott füstöl a cigaretta, mindjárt felnöttebbnek érzi magát és mindez kárpótolja a dohányzás által nyert élvezet mérsékelt voltaért. A hölgyeknél újabban nagy mértékben elterjedt dohányzást nagyrésztben a divatnak kell tulajdonítani. A nőknél ez tagadhatatlan bizonyos elférfiasodási folyamat (habár a régi világban is voltak kardos menyecskek) és mivel a dohányzást általában férfias dolognak tartják, természetes, hogy a modern nő is dohányzik.

Az igazi dohányos azért gyújt rá, mert ízlik, mert jól esik neki.

Pettenkofer az enyhe hatású élvezeti szerekről, milyenek a dohány, kávé, tea stb. a következőképpen ír: »Ezen élvezeti szerek igazi emberbarátok, szervezetünket nem egy nehézségen átsegítik. Én a mozgó gépek helyesen alkalmazott kenőanyagaival hasonlítanám össze, melyek ugyan nem pótolhatják a gőz erejét, de azok működését könnyebbé és szabályosabbá teszik, azonkívül a gépek kopását lényegesen csökkentik. Utóbbinak lehetővé tételére egy feltétlenül elengedhetetlen a kenőanyagok megválasztásánál: nem szabad a gép anyagát megtámadniok.« Pettenkofernek ez a hasonlata, mint általában a hasonlatok, kissé sántít, de azért nagyszerűen rámutat a dohányzás szerepére az ember életében.

Dohányzáskor nem maga a dohány, hanem annak az elégéséből származó füst, és abból is egyedül a nikotin az, mely élettani hatást fejt ki. A nikotin a szervezetbe kétféle módon kerül, a szájban a nyál feloldja és nyeléskor a gyomorba jut, ahol felszívódik, míg azoknál, akik a füstöt tüdőre szívják, a tüdő nyálkahártyáira rakódik le és a hajszálereken át közvetlenül a vérbe megy át. Természetesen mindkét esetben igen kis mennyiségekről van szó, hiszen a nikotin igen erős mérég és 50—100 milligramm már halált okozhat.

A nikotinnak a szervezetre gyakorolt hatását nem részletezzük, mert az igen messzire vezetne, csak röviden érintjük. A központi idegrendszerre, az agyra, nem hat, nincs kábító, részegítő hatása, mint az alkoholnak, a kokainnak, stb. A perifériális idegekre kis adag izgatólag hat, míg nagyobb adag enyhén bénító hatást fejt ki. A mirigyelválasztásokat a nikotin fokozza, a nyálképződés dohányzáskor erősebb, a bélmozgásokat serkenti, ezért esik különösen jól a dohányzás étkezések után. A nikotin a szívre is hat, szívdobogást okoz, a vérnyomást hol növeli, hol csökkenti.

Látjuk, hogy az élettani hatásokból egyáltalán nem lehet megállapítani, hogy mi az, ami a dohányzás alkalmával élvezetet nyújt.

Ami a dohány tisztelőit annak élvezetéhez láncolja, ami dacára azon nehézségeknek, melyekkel a dohányzás megszokása jár, annak mindig újabb és újabb hiveket toboroz, az nem valami különleges helyi hatás, hanem egy sajátos megnyugtató az egész idegrendszernek, mely kihat a szív működésre, a vérnyomásra, az izmok mozgására, de egyidejűleg a szellemi tevékenységre, az érzésre, fantáziára és akaratra.

A dohányzásnál igen nagy szerepet játszik a képzelődés. Éreznünk kell ujjaink közt a cigarettát vagy szivart, látnunk kell a füstöt, amint szeszélyes és sohasem ismétlődő formákban a levegőbe száll és semmivé foszlik. Dohányzás a sötétben, főleg ha kesztyű van a kezünkön, semmi élvezet sem nyújt. A dohány jószágának megítélése többé-kevésbé egyéni dolog, a dohányt, melyet egyik dohányos jónak tart, a másik kevésre becsüli és viszont. Ha a magát szakértőnek tartó dohányosnak bekötjük szemét és úgy szívatunk el vele többféle cigarettát, nemcsak hogy nem ismeri fel az általa egyébként ismert fajtákat, hanem ugyanazon dobozból való cigarettát egyszer jónak, másszor rossznak találja. Ez nem akarja azt mondani, hogy valaki nem tudja a Duna cigarettát a Coronastól megkülönböztetni, de igen kevés ember van, aki bekötött szemmel a Memphis, Sultan, Khe-dive, Nilus stb. szóval hasonló minőségű cigarettákat meg tudja különböztetni. Tessék egyszer megpróbálni!

A »Petit Parisien«-ben írja Maurice Prax: »Nem vagyok dohányos és gyakran előfordul, hogy sajnálom, hogy nem vagyok az. A dohányos, aki egy egyszerű cigarettát sodor, egy szép szivarra vagy jó pipára rágyújt, oly boldognak, oly nyugodtnak és egyszerre oly optimistának látszik, hogy talán nagy élvezettől fosztom meg magamat, holott azokból nincs is olyan sok ezen a sárteken, ahol végül minden füstté válik és elenyészik, még annak is, aki nem dohányzik.«

Hát ez az élvezet a dohányzásban.

Dr. Oswald Loránd.

# A FÜST FILOLÓCIÁJA

IRTA: HARSÁNYI ZSOLT



*Kolumbus nemcsak Amerikát fedezte fel. A dohányzást is. Mikor Guanahai szigetén járt-kelt, látta, hogy a benszülöttek egy különös növény szárított leveleit kukorica-háncsba csavarva meggyújtják, a szájukba veszik*

és a füstöt szívják. Ezt a kukorica-borítékot a benszülött indiánok nyelvén úgy hívták, hogy »tabaco«. Így vették át Kolumbus spanyol kísérői és így terjedt el aztán egész Európában. *Tabak, tabac, tobacco* és minden egyéb változata tehát voltaképen nem a szóbanforgó növénynek a neve, hanem egy indián törzs hajdani nyelvén kukorica-levelet jelent. Mi magyarok azonban nem ezt a szót vettük át a növény jelölésére. Bornemissza Pál erdélyi püspök hozta be magyar földre az első szállítmányt, még pedig kelet felől, nem nyugat felől. Már pedig keleten éppen úgy füstöltek a kínaiak jóval Kolumbus előtt, mint Guanahani indiánjai. Ennélfogva volt a növénynek keleti neve is, amely szomszédainkhoz, a szlávokhoz, »dohan« formába jutott el. Ezzel a szóval nevezzük »dohány«-nak ezt a cserjét, amely a botanikusok szerint a burgonyafélékhez tartozik. De azért azt a bizonyos indián szót sem ejtettük el egészen, hanem megtartottuk a finomra őrölt dohánypor, a »tobák« elnevezésére. Mondják ezt »burnót«-nak is, még pedig azért, mert törökül »burun-otu« pontosan lefordítva ezt teszi: orrfű.

Az »orrfű« ma már a múlté. Ma már nem igen tubákolnak az emberek. A szokásból a modern dohányos számára nem is maradt más, mint a burnótszelence hajdani francia neve, a »tabatière«. De ma már ez is cigarettaszelencét jelent.

»Cigaretta«. Rejtélyes szó. A spanyol nyelvészek máig is csak vitatkoznak rajta, de vitájukat eldönteni nem tudják. Nem is a »cigaretta« szó felett vitatkoznak, mert tiszta sor, hogy a »cigaretta« szót a francia nyelv a spanyol »cigarro« szóból kicsinyítette. De mi az a »cigarro«? A spanyol nyelvbuvárok merészebbje azt mondja, hogy roppant egyszerű a megoldás: spanyolul sáska így hangzik: »cigarra«. Nyilvánvaló, hogy a nyelvhasználat a szivart sáska-alakúnak látja. De a meggondoltabb nyelvészek nem hajlandók sáskának nézni a szivart. Régi indián szavak után kutatnak, amelyek megváltásgítanak a »cigarro« családfáját. Ők csak keressék tovább, mi már beletörődünk a »szivar« szóba, amely a nyelvújítás idején született,

de nem könnyen nyert polgárjogot, mert több akkori magyar író hevesen ellenezte. Inkább a »szivola« szót szerették volna bevezetni a fuvola mintájára. De aztán megcsendesedett a vihar, a fuvola megmaradt fuvolának, nem fuarnak, a szivar pedig máiglan is szivar, nem szivola. Viszont a spanyolok a maguk szavát így kicsinyítették tovább: »cigarrillos«. Ez a magyar trafikból is ismert szó spanyolul többes szám. Ezt jelenti: cigaretták.

Általában a spanyol nyelv jelentékeny részt foglal le magának a trafikok nyelvkincséből. A »princesszász« helyes alakja magyarul »princesas«, ami ezt jelenti: hercegnők. (Nyugati szokás szivarnak, cigarettának ilyen többes számú neveket adni, ide csatlakozik a francia »dames«: hölgyek cigarettá-név is.) »Trabuco« spanyolul karabélyt jelent, de jelent csempészt is. Ha a spanyol dohánygyártás »csempész«-nek nevez egy finom szivart, akkor a magyar dohányjövődék egész jó filológiai tréfát követ el, mikor egy trafikszivarnál hivatalból követi ezt az elnevezést. A királyi jövedékjog neve spanyolul »regalia«, innen a mi szivarunk neve és mivel a középrangú regália spanyol neve »regalia media«, innen mondják az illető szivart médiának. De spanyol földrajzi nevek is adnak kedvelt szivarneveket. Cuba, Porto-Rico (spanyolul: gazdag kikötő), Havanna mind szivarnevek is, bár megjegyzendő, hogy az utóbbinak helyes alakja »havána«, sőt spanyolosan »habana«. Annak a szivarnak a neve, amelyet mi havánnának mondunk, nyelvészileg édes testvére a »habanera« nevű spanyol táncnak, amely Habana szigetéről jött, akárcsak a szivar. Ne felejtjük el, hogy Carmen dohánygyári munkásnő volt. De nemcsak a szigetek adnak dohányt Amerikában, hanem a kontinens is. Az Egyesült Államok közül kivált kettő természet híres dohányt: Virginia és Maryland. Mindakét államnév kis betűvel is írható, mint a kapadohány két hivatalos alfája. Az előbbi nálunk is szivar- és cigarettané, az utóbbi főként Franciaországban ismert cigarettamárka. Kavala viszont macedóniai helynév.

A dohánygyártás névadó fantáziája azonban akkor csapong legszívesebben, ha keletre megy nevéért, vagy délre. A Szultán és Sztambul nevek török hangulatot varázsolnak a füstfelhőkbe, a Mirjám hébert, az Amneris, Luxor, Hyksos egyiptomit. Mindezek a szabad fantázia nevei, de közhasználatban összekeverednek eleven gyárosok családneveivel. Abdullah, Simon Arzt, Chelmis, Dimitrino, Vaffiadis, Mantzaris, Bacciarri valamennyien cigarettagyárosok, fő-



ként görög, vagy albán származásúak, akik elérték, hogy családjuk neve kereskedelmi fogalommal változott. Bacciari mester még neve helyesírásával is segítette ezt előmozdítani, mert Németországban Batscharinak írja magát, hogy a németek könnyebben olvashassák és mondhatassák. *Tumac* nevű gyáros azonban nincs. A »*Tumac*« szó a *Turkey* és *Macedonia* szavak szótagjaiból tákolt név, amely azt óhajtja hirdetni, hogy gyártmányai török és macedon dohányból készülnek.

A »pipa« olasz úton jött hozzánk, olaszul ugyanaz a neve. A »*esibuk*« viszont török szó, törökül ezt jelenti: *pipaszár*. A »*margilék*« perzsa szó és eredetileg kókusz jelent, mert a keletiek ezt a vizipipát leginkább a kókuszpálma fájából szerették csinálni. Ha pedig a nem éppen elegáns »*bagó*« szó eredetét keressük, akkor a dohány »*tabacco*« olasz nevéhez jutunk, amelynek lekopott az eleje, hogy a maradéka, mint illik: *bagó* lehessen. Vagy hogy a tárgykörben maradjunk: a szó elejét elszívta a nyelvhasználat. így megmaradt a *bagó* belőle. A »*fidibusz*« szónak, amellyel nagyapáink a pipára való rágyújtáskor használatos dolgot nevezték, egész története van. Tudnivaló, hogy valaha a dohányzást szigorúan büntették. VIII. Orbán pápa egyházi átokkal sújtotta a dohányzást, Oroszországban pedig a XVII. században a dohányzáson rajtakapott embernek *leváglák az orrát*. Nem csoda ezek után, ha a régi világ diákjai titkos pipázó-összejöveleteket tartottak. Ezeknek jel-szava latinul: »*fidelibus fratribus*« volt, magyarul a »*hű testvéreknek*«. Ennek a jelszónak összevonásából származott a *fidibusz* szó. Nagy volt valaha a *fidibusz*. Külön mesterség volt cipőtalp-darabkákból és deszkából megcsinálni, mikor még nem volt gyújtó. Később elég volt rá az összegyűrtött papiros is. Ma, az öngyújtó világában, már ez sem kell.

Beszéljünk most egy XVI. századbeli francia orvosról, akinek *Jean Nicot* volt a neve. Ez a Nicot II. Ferenc francia király kegyébe jutott s mint az ő követe diplomatáskodott a lisszaboni udvarnál. Itt megismerkedett egy flandriai keres-

kedővel, aki megajándékozta egy Floridából érkezett ritka növénymaggal. Nicot elültette ezt a magot, a palántát felnevelte és hogy, hogy nem: addig kísérletezett vele, mígnem *egyik apródját, akinek rák volt az orrában, meggyógyította*. Igen nagy lett a híre Nicotnak és becsé a növénynek. Nicot küldött belőle Párisba a nagy-priornak és Medici Katalinnak, a királynőnek, is. Innen származnak a növény ma már nem használatos nevei, mint *Grosspriorokraut, köveltségfü, királynéfü*. Az egészben az a nevezetes, hogy gyógynövénynek használták csupán és nem tudták, hogy azonos a Kolumbus által említett cserjével, amelynek szárított leveleit élvezetes dolog elfüstölni. A növényt mindenesetre elnevezték »*Herba Nicotiana*«-nak. Később a botanikusok rájöttek, hogy a *Nicotiana* ugyanaz, mint a spanyol *tabaco*. Mikor pedig a szerves kémianak sikerült a növényből egy addig ismeretlen mérget kivonni, ezt a mérget Nicotról nikotinnak nevezték el.

A »*trafik*« olasz szó. De az olasz nyelvészek nem igen tudják, honnan ered a »*traffico*«, amely a földközi tenger körül élő népek nyelvein mindenütt érintkezést, forgalmat jelent. Alighanem keleti szó ez is.

És ha már nyelvészkedünk, ne hagyjuk ki a dohány-ideológia szerepét a legmodernebb nyelvfejlődésből sem. Emlékszünk rá gimnázistakorunkból, hogyan lehet cigarettahiány idején a kiforgatót zsedek dohánypor-tartalmából cigarettát sodorni. Ez rávilágít a pesti jassz nyelv »*stau*« szavára, amely cigarettát jelent. A »*stukker*« szó pedig, amely németül »*lenyelő*«-t jelent, azt a modern pesti szóképet világítja meg, hogy valamit mellre szív az ember.

**SZEILER JÓZSEF** vésnöki intézet és dombornyomda

Budapest, VI. Teréz-körut 21. sz.

Telefon: 200-74.

Réz- és acélvésések papír, fém és egyéb anyagok nyomáshoz. — Bélyegzők.

Dombornyomású pecsétbélyegeket, címkéket, reklámtáblákat

**Autocar**

Telefon: Lipót 983 — 63.  
Sürgőny: Autocar Budapest

PNEUMATIK ÉS AUTÓFELSZERELÉSI SZAKÜZLET

**BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 40**

Autópneumatik, autófelszerelések legolcsóbb bevásárlási forrása.

**HACKER TESTVÉREK**

Budapest, V., Bálvány ucca 16. sz.

Telefon: 158-98.

**Faggyúolvasztó üzem**

Mindennemű faggyú és technikai zsíradékok legolcsóbb beszerzési forrása.

**SCHULHOF ÉS TÁRSA**  
BUDAPEST, V., CSÁKY UCCA 9.

Telefon:  
Aut.  
106 — 16.  
Aut.  
106 — 17.

Olajok, zsíradékok, vegyszerek, festékek, nyersgumi és ipari nyersanyagok importja.



## A dohány világából

A kubai kormány a havannai dohány védelmét ellátó állami bizottság és a gyárosok kérése folytán speciális etikettet készíttetett a Kubában csomagolt szivarok részére. Az etikett hivatalosan tanúsítja, hogy eredeti havannai dohányárú van a csomagban. Az etikett a doboz belső tetőoldalára kerül, spanyol, angol, francia és német szöveggel. Használata 1930. január 1-től kezdve kötelező.

\*

Levelek a szerkesztőséghez:

Tisztelt Szerkesztőség!

Üzletileg gyakran van Ausztriában dolgom s olyankor mindig az osztrák dohányjövédék úgynevezett »nikotinszegény« (nikotinarm) gyártmányait fogyasztom. Ízük éppen olyan, mint az eredeti nikotintartalmú áruké s érdeklődésemre azt a választ kaptam, hogy ezek az áruk olyan eljárásnak vettettek alá, mely a szivar vagy cigaretta nikotintartalmának 50—80%-át (állítólag szabályozhatóan!) vonja ki, anélkül, hogy a dohány zamatának ártana. Az ár 15—20%-kal magasabb, mint a rendes »trafikáru«-é (de ezek is minden dohánytőzsdében kaphatók), bőven megéri azonban a különbözetet az, hogy a nikotinnak semmi hatását sem érzí az ember, — mint tapasztaltam, — igen túlzott fogyasztás mellett sem.

Miért nem készül nálunk is jó, nikotinban szegény áru? Imitt-amott kapható ugyan egy magát egyenesen »nikotinmentes«-nek hirdető kék szalaggal díszített csomagolású szorte, ezek azonban, úgy találtam, csaknem semmiben sem különböznek a rendes trafikáruktól.

Mi lehet az oka annak, hogy a magyar kincstár nem törődik azzal, hozzájut-e a fogyasztóközönség valóban csekély nikotintartalmú áruhoz? Hiszen tudjuk ma már, hogy tulajdonképpen nem a nikotint élvezzük a dohányzásnál s kétségkívül számosan áldoznánk valami felárat azért, ha a kincstár által garantált, az egészségre valóban ártalmatlan cigarettát, szivart szerezhethetnénk be. Annál kevésbé értem a dolgot, mert az érdeklődésemre kapott válasz szerint az osztrák kincstár jelentős összegeket vesz be nemcsak a nikotinmentesítésből, hanem az ezáltal előálló többlet-fogyasztás révén is, a magyar kincstárnak pedig igazán minden bevételi lehetőséget ki kellene céltudatosan használnia.

Fogadja, stb.

(Aláírás.)

\*

Tekintetes Szerkesztőség!

Nem tudnának Önök felvilágosítani arról, hová lett a békebeli jó magyar virginia szivar? Nem kapom meg sehol, eddig hónapról-hónapra olvashatunk újabb kreációkról, sőt újabban már a cigaretta és a szájvíz nem igen szerencsés kombinációját is megkaptuk. (Lásd: »üdítő ci-

garetta«. Régi megmondta egyik írónk, hogy a szivarfüst is jó, a gyöngyvirággillat is jó, de a szivarszagú gyöngyvirág borzasztó!)

Magyar virginia azonban nincsen, nemcsak nemzeti hadseregünk derék altiszti karának, hanem a nagyközönség igen jelentős részének nagy szomorúságára. Osztrák és jugoszláviai csempészárú, azt hallom, van bőven, ilyet azonban, mint jó magyar ember, csak nem vásárolok?

Tisztelettel:

(Aláírás.)

\*

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Saját magára vessen, ha nem volt elég világos a »Füst« első számában megjelent: »Parancsoljon rágyújtani« című cikkeske utolsó bekezdése, de én úgy értelmeztem, hogy végre itt az alkalom, hol az ember kiöntheti szíve bánatát s ahonnan az erre illetékesek talán tudomást szereznek róla és segítenek rajta.

Előrebocsátom, hogy erős dohányos vagyok és örökös hadilábon állok orvosommal, aki folyton eltiltja a nekem nélkülözhetetlen édes mérget, a dohányt.

Próbálkoztam u. n. nikotinmentes cigarettákkal, de eredménytelenül, rozoga szívem azok szívásánál éppen úgy renitenskedett, mint a rendes trafikárunál.

Kitörő örömmel üdvözöltem a hírt, hogy a Dohányjövédék a »Gellért«-tel olyan cigarettát hoz forgalomba, melynek szópókája a nikotin jelentékeny részét elnyeli. Mikor az első doboz Gellértet megvettem, ugyan szívtam kissé a fogamat, hogy milyen drága, de ezen még csak megvigasztalódtam volna valahogy, mert mit nem tesz meg az ember egészsége kedvéért. Lelkesedésem azonban csakhamar lelohadt. Az első néhány szippantás után szomorúan állapítottam meg, hogy a cigarettának nincs semmi íze, pedig tévedtem, mert néhány szippantással később, olyan hatalmas kaparást éreztem torokban, hogy a legszűzebb szüzdohány, a háború idejéből ismert u. n. »gyenge albán« sem okozott különbet. A telt szópóka szájba-vevése szokatlan, kellemetlen érzést vált ki. A szópókában levő összesodort krepp papíros kis hézagain a dohánylé (magyarul bagó) átüt és egyrészt az ilyen barnás foltokkal tarkított végű szópókát nem nagyon gusztusos szájbavenni, másrészt ha a cigaretta kissé nedves, a barna lé keresztülszivárog és csípi az ember nyelvét. Végül az összesodort papíros a szópókában oly nagy légellenállást okoz, hogy biztosan tüdő-tágulást kap, aki ezt sokat szívja. Ezt persze nem saját tapasztalásból tudom, hanem csak úgy gondolom; egy dobozzal nekem elég volt belőle, így behatóbb élettani megfigyeléseket nem végezhettem.

Azt mondja meg, igen tisztelt Szerkesztő Úr, hogy miért nem hoz a Doányjövédék rendes, nikotinmentes dohányneműeket forgalomba?

Maradtam tisztelő híve:

egy, a Gellért cigarettában csalódott dohányos.

A délafrikai dohánytermelők túltermelés folytán évek óta igen nagy nehézségekkel küzdöttek, amelyek ebben az évben telőpontjukat érték el. Most végre kieszközölték, hogy a birodalmi kormány az angol vasutakon és hajózási vonalakon rendkívül jelentős fuvardíjkezdvényt engedélyezett az általuk termelt dohány számára a túltermelés okozta hatalmas áresés kiegyensúlyozása céljából. Ezidőszereint csak Transvaalnak múlt évi dohánytermeléséből 12 millió font volt az adott körülmények között úgyszólván teljesen értékesíthetetlen. A dohánytermelők által javasolt három proposíció közül a kormány ezt találta a legcélravezetőbbnek; a másik kettő az lett volna, hogy vagy vásárolja meg a kormány (jó áron) a teljes felesleget és a délafrikai dohánytermelés népszerűsítése céljából dumping-áron helyezze el a világgiacon, vagy pedig anyagilag támogassa a dohánytermelőket az értékesítés könnyítésére alakítandó szövetkezeteit.

Németországban a Young-terv elfogadása következtében eltolódások fognak előállni a különböző adó- és illetéktételek között. A mezőgazdaság jelentős könnyítésre számít, ezzel szemben azonban számolni kell a sör- és a dohányadó felemelésével.

Németországban a statisztika kimutatása szerint leginkább a 10 pfennig szivarokat kedvelik. Ebből a fajtából egy év alatt 477 millió darab fogyott, a 15 pfennig szivarokból 240 millió darabot füstöltek el, a 25 pfennig szivarok fogyasztása pedig messze alatta marad a 100 milliónak. A szivarkamínőségek között legkelendőbb az 5 pfennig, ebből 5 milliárd darabot adtak el. Az ennél olcsóbb vagy drágább fajták forgalma ehhez arányítva úgyszólván jelentéktelen.

A British-American Tobacco Co. alapítóját 120 millió márkával emelte, nyilvánvalóan abból a célból, hogy a német piacot teljesen megszerezze. A vállalat egyik németországi érdekeltsége a »Melconia« korlátolt felelősségű társaság« máris hatalmas építkezésbe kezdett Hamburgban abból a célból, hogy ott a németországi termelést beraktározhassa.

A bolgár dohánytermelés minőség szempontjából az idén valamivel mögötte marad a tavalyinak, mivel a július óta tartott csapadékos időjárás a dohánylevelek aromáját jelentősen befolyásolta. A bevásárlók eddig bizonyos tartózkodást tanúsítottak, főként azért, mert az irányárak még igen magas nívón mozognak. A közeli napokban azonban számos újabb bevásárló jelentkezésére számítanak, mivel az egész külföld, különösen Németország élénk érdeklődést tanúsít a bolgár dohány iránt. Áresés nem igen várható, mivel az előző évekből származó tartalékok csaknem teljesen hiányzanak.

Október hó közepével az amerikai cigaretta-gyárak az így nevezett standard-cigaretta árát hirtelen felemelték. Az áremelés 20 darabos csomagoknál általában körülbelül 15 fillért tesz ki. Az áremelésben résztvevő vezető cigaretta-gyárak részére ez körülbelül évi 40 millió dollár bevételi többletet jelent. Természetesen erre a dohánygyári részvények hatalmas áremelkedést értek el.

Sokat vitatott probléma ma Németországban egy esetleges állami dohánymonopólium bevezetése. Állítólag a Speyer és Társa amerikai bankár-cég a német kincstárnak jelentős kölcsönt ajánlott fel a bevezetendő német dohánymonopólium kiaknázási joga ellenében. Hilferding pénzügyminiszter az ajánlat elfogadása mellett volna, mert a monopólium bevezetése révén az állam pénzügyi helyzetének jelentős könnyítését reméli. A bevezetést különösen megkönnyítené az, hogy a Reemtsma-Neuerburg konzern, amely szoros kapcsolatban áll a Speyer bankházzal, a német dohányfeldolgozóipar, illetőleg fogyasztás 75—80%-át kezében tartja. A helyzetet általában úgy ítéli meg, hogy a mostani időpont volna a legkedvezőbb a monopólium bevezetésére, Ezáltal természetesen végetérnének azok az amerikai, görög és bolgár törekvések, amelyek a németországi dohányiparban jelentős érdekeltségek szerzésére irányultak az utóbbi időben.

A törökországi dohánytermelés ideai eredményéről szóló jelentések kiemelik, hogy bár a termelt mennyiség az előző évnél 20—30%-kal kevesebb, a dohány minősége a tavalyihoz képest sokkal jobbnak mondható.

A Londonban megjelenő »Advertising Display« (Reklám Szemle) egyik utóbbi száma külön cikkben foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy az ár és minőség szempontjából milyen az arány a dohánymonopóliummal rendelkező országok és azon országok dohánygyártmányai között, ahol monopólium nincsen. A cikk megállapítja, hogy a monopóliumos gyártmányok általában mindenütt kiállják a versenyt a szabad gyártással, annak dacára, hogy előbbieket az egyedáruság úgyszólván mentesíti az üzleti verseny alól. Különösen kiemeli az ausztriai dohányjövedék kiváló üzleti érzékét és művészi ízlését, melynek révén a cikkeket kiállítására és csomagolására nemzetközi viszonylatban is a legmagasabb színvonalat éri el.

A török dohányjövedék a londoni Anglo-Scottish Securities Co. Ltd. céggel olyértelmű szerződést kötött, amely szerint e cégnek kizárólagos joga a török dohányjövedék szivarkáinak eladása Törökországon kívül az egész világon. E társaság Angliában, Németországban, Hollandiában, Belgiumban, Svájcban és Északamerikában egy-egy szivarkagyárat fog létesíteni, amelyekben nagyrészt török dohány kerül feldolgozásra.





## Parancsoljon rágyújtani

s aztán legyen szerencsém egy kis elandalító diskurzusra »A Füst« mai, második számában...

— Szívesen, barátom. Cocktaill parancsol? Side-cart, vagy gínt cínzanóval?

— Side-cart, ha szabad kérnem. Tudja, a harmadiknál mégis jobban csúszik mellette a szó...

— Go on boy!

— One, two, three: első számú téma az üsteni Claudia, Mr. Sapéne-nek, a Malin főszerkesztőjének opera- és moziprimadonna felesége, a haiti-i szépség és párizsi gamine, aki Gombaszögi Fridánál lévén vacsorán, maga is fellépett a tiszteletére rendezett műsoros estélyen, még pedig mint — apacsfiú. Az apacsfiút Gombaszögi játszotta a duettben s lévén mindketten igen magas termetűek, képzelheti, hogy az apacsfiú mily excentrikus élvezet lehetett. Claudia, mint apacsfiú, egy sajátkezűleg sodort cigarettát szorongatott az ajkai között, nem stilszerűségből, de szenvedélyből, lévén operanékesnő létére a legszenvedélyesebb dohányosok egyike... Egyébként példátlan ünneplésben volt része végig egész Pesten, a férjével együtt, agyonvendégelték őket a Fészekből Hatvany Liliüg, biztos, hogy egyhamar el nem felejtük a szép pesti napokat...

— Levelenként gyűjteni a borostyánt, akarom mondani a babérokat, még mindig jobb, mint sehogy...

— Aranyigazság! De mi ezt még levelenként is ritkán cselekedszük... Még egy barátunk járt egyébként néhány nappal nálunk lá-

togatásban. M. Dekobra, vagy amit kevesen tudnak: családi nevén M. Tessier, akinek névváltoztatását csak a minap engedélyezte a francia belügyminisztérium. Tartott egy előadást Indiáról, a bajadéerekről, Marton Sándorral csak úgy kutyafutlában kötött egy darabüzletet s usgyé — ill a berek, nádak, erek — máris elpárolgott, mint a kámfor. Annak idején, mikor Pesten járt, nagyon összekompromittáltak egy szép, karcsú, fekete heroinával, aki azóta már férjhez is ment: Dekobra nagyokat sóhajtott, mikor a Hiobhírt meghallotta...

— Majd vigasztalódik egy Madame-mal a Sleeping-ben.

— Hát, amilyen fenegyerek, kitelik tőle. Azt, hogy Lukács Pál hazajön, halotta-e?

— Hogyne. Részletek?

— Semmi különös. A talkie áldozata, mint Janningstól Greta Garbóig annyi idegen filmszínész. A nyelvet — hiába — tökéletesen nem lehet megtanulni. A Vig persze tárt karokkal várja, azóta sem tudta a helyét betölteni. Hatvany Lili darabjában fog először fellépni, Gombaszögi Frida lesz a partnere...

— Érdekes este lesz, annyi bizonyos. S igaz, hogy Mindszenty is abbahagyta a filmezést s autós lett?

— Így, ahogy mondja. Az Adler-Werke képviselőjét kapta meg New-Yorkra, szóval visszamegy Amerikába, de nem filmesnek, — autós-nak! Helyét idehaza a Háen-cégnél csak most töltötték be Szacelláry Palival, aki nemcsak cégvezetője lett a Loewenstein-Háen-cégnek, de a váciuccai új Háen-bár direktoraként is működik.

— Formidabile! S mi legyen a »Parisette«?

— Óh, hát semmiesetre sem »anyag«, hanem inkább egy Gizella-téri új lokalitás, melynek fődirectrice-e az a finom, karcsú, barna kis-asszony lesz, aki után annyiszor volt alkalmunk sávárogni sokadika táján, lévén Önagysága a régi százezresek idealizált női rajz-figurinje... S még mondja valaki, hogy Pesten nem zajlik az élet... Minden kis kapuban egy bár nyílik...

— Hát úgyszépen, ha zajlik s ha nyílik. Csak aztán be ne csukjanak a nagy nyíladozás után. De nagyon elkalandoztunk. Második számú főtéma?

— Roppant finom. Dréhr államtitkárról szól, aki hivatalba lépése óta, hivatali helyiségeiben hölgyet még nem fogadott, ez szigorúan keresztülvitt elve volt. A múlt héten aztán mégis kivételt kellett tennie, amennyiben nem kisebb személyiség jelentkezett nála, mint Bethlen Istvánné, aki egy karitatív akciójában akart vele egy kis megbeszélést folytatni. Dréhr persze azonnal fogadta s mintegy másfélóráig diskurált a kegyelmes asszonnyal...

— Látja, ez érdekes. S harmadszor?

— De senki és semmi többet. A kis művész nő régóta gyanakodott a barátjára, akit a



nagy művésznőtől hódított el, hogy nem is annyira üzleti, mint művészeti ügyekben rucan oly gyakran vidékre. Parázsló gyanúja pedig egyenesen lobbót vetett, mikor egyszer megtudta, hogy gavallérja pontosan aznap távozott újból »üzleti« ügyben vidékre, mikor a nagy művésznő, a volt szerelem is távol volt Pesttől, még pedig vendégszereplés céljából. Amikor azonban ez tudomására jutott, késő volt (vonat a tudott irányban nem indult), a bosszúvágy azonban lihegett benne, de erősen. Fogta tehát magát s felhívta a nagy művésznő jelenlegi szolgálattévő kamarását, a fiatal arisztokratát és bejelentette neki az adatait, hadjé mérgelődjön ő is...

— No és mi történt?

— Az most következik. Alig tette le a kagylót, kopogtatnak s belép sárosan, fáradtan a hűtlenkedéssel gyanúsított fiatalember. »Hol voltál, hűtlen kigyó?« — síkoltotta ökisművésznősége. »Biztosan a régi szerelmednél a Tiszántúlon Reszegepusztakisholtházán!« »Ádehogya«, — felelte a fiatal barát, — »pont ellenkező irányban, a Dunántúlon, Somogykajszinbarackfalván...« Ugyanez a jelenet játszódott le a nagy művésznő és a szolgálattévő kamarás között is, azzal a különbséggel, hogy itt a kamarás gyanúsította Somogykajszinbarackfalvával a művésznőt s ott a művésznő védekezett Reszegepusztakisholtságával. Notabene: az igazság, hogy mindketten Budapesten voltak inkognitóban, illetve, ahogy legújabb műszóval mondják: »stic-kognitó«-ban, tehát esetük tipikus esete volna annak az esetnek, melyről azt szokták mondani, hogy: »a kecske is jóllakott s a káposz-

tán, illetve az igazmondáson sem esett fogyatékosági hiány...« Ajánlom magamat, fésülöm a hajamat...

Alapított 1852.

# Krausz-Moskovits Egyesült Ipartelepek

Részvénytársaság

Likörkülönlegességek gyára

Bpest, VIII., Örömvölgy-u. 8.

Telefonszám: J. 465-30.

„EGMA“ védjegyű felülmulhatatlan minőségű  
likör-különlegességei:

Triple Sec  
Cacao-Extra  
Cherry-Brandy  
Cordial-Medoc  
Vermouth

Amaric gyomorerősítő  
különlegességi likör.

## Olvasóinkhoz!

Nem is reméltünk olyan szíves fogadtatást, meleg érdeklődést, mint amilyen első számunk megjelenését követte. Meghatottan köszönjük meg a szerény jelentkezésünket követő üdvözlőleveleket és jókívánságokat s örömmel látjuk belőle, hogy baráti kapcsolatunk olvasóinkkal immár kialakulóban van.

Lapunk foglalkozni kíván mindazokkal a kérdésekkel, amelyek a dohány világával kapcsolatosak s hű barátja kíván lenni a dohányzók nagy társadalmának. Felvetni és megvitatás tárgyává kívánja tenni ennek a társadalomnak keretén belül a termelő, a gyártó, az eladó és — legfőképpen — a fogyasztó törekvéseit, óhajait. Szolgálatára kívánunk lenni olvasóinknak minden ilyen vonatkozású kérdésben s közérdekű problémák, vagy események megvitatására készséggel bocsájtuk hasábjainkat rendelkezésre.

Jövő számunktól kezdve el is kezdjük megválaszolását azoknak a közérdekű kérdéseknek, melyeket olvasóink lapunkban felvetnek.

Iparkodni fogunk társadalmi-, sport-, színház- és rejtvény-rovatainkat mindig továbbfejleszteni s törekvésünk az lesz, hogy előlegezett rokonszenvüket minél inkább kiérdemeljük.

# Dohánytermelésünk a mezőgazdaság gyakorlati szempontjából

Irta: Fabricius Endre, m. kir. gazd. főtanácsos

(Befejezés)

Egy kat. hold dohánytermelés mekkora nyersjövedelmet eredményezhet, ezt szemléltetővé teszi az alábbi kimutatás, amely az 1928. évben termelt és beváltásra került dohányokról szól:

Dohányfaj	1 q átlagára pengő	1 kat. hold hozama kg.-ban	pengőben
Tiszai	73.—	650.—	474.—
Debreceni	76.—	750.3	571.—
Szegedi	79.—	669.—	527.—
Szuloki	74.—	684.—	505.—
Kerti	89.—	805.—	717.—
Muskotály	101.—	524.—	577.—
Kapa	67.—	885.—	594.—
Átlag	76.—	727.—	554.—

Országos átlagban volt tehát 1928-ban 1 kat. hold dohánytermés nyersjövedelme 554.— P. Ez esztendőben pedig az időjárás a dohánytermelés szempontjából nem volt kedvezőnek mondható. Az 1929. évben a fent kimutatott átlag pénzjövedelem körülbelül ugyanily nagyságú lesz. Miután a nagyobb termelők a dohányt feleskertészekkel műveltetik, a termelőnek a nyersbevétel fele, vagyis 277 pengő jut, ami a mai búzáarak mellett tizennégy mázsa búzáértéknek felel meg, amely a termelőnek nagyrészt megmarad. Ebből csak a talajelőkészítés, az adók és a dohányoskertész némi járandóságának költsége kerülhet levonásba. Ezek a tények azok, amelyek az erre alkalmas vidékeken gazdáinkat a dohánytermelés felkarolására serkentik.

Egy másik ok, amely a dohánytermelés felkarolását indokolttá teszi az, hogy a termelők a kincstártól mint átvevőtől termelési előleget kapnak, éppen abban az időben, amikor a gazda leginkább pénztelen, vagyis a tavaszi, illetve a nyáreleji hónapokban. De nem maradhat figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy a dohány a búzának kitűnő előveteménye és a búzatermés hozama dohány után jelentősen emelkedik.

Mezőgazdasági gyakorlati szempontból az agrárszociális szempont sem hagyható figyelmen kívül. Magyarország dohányossal beültetett területe évente átlag 40.000 kat. hold. Egy munkáscsalád évente 5 kat. holdnyi dohányterületet

és termést tud megmunkálni, így tehát a 40.000 kat. hold dohányterületen 8000 mezőgazdasági munkáscsalád talál foglalkozást és megélhetést. Ez nem kicsinylendő szempont, különösen ha tekintbe vesszük, hogy egy munkáscsalád átlagos létszáma 5 tagra tehető és így a hazai dohánytermelés 40.000 lelket tart el.

Mint említettem, a dohánytermelés eredményeit a jó időjárás kivül a dohánytermelés gondossága, a dohányültetvény kifogástalan ápolása és a dohánylevelek lelkiismeretes kezelése nagyban befolyásolja. Mert hiába volt is minden tekintetben a dohány termelésére jó az időjárás, ha a termelés az ápolás munkáit elhanyagolta, vagy ha a jól sikerült és jól beérett dohányleveleket nem kezeli a megkívánt gondossággal. Hogy mit jelent a lelkiismeretes munka, azt igazolják azok az adatok, amelyek az egyes dohánybeváltóhivatalok részéről a dohánybeváltás eredményét illetőleg a dohányjövedéki központ igazgatóságához évente beküldetnek.

Az 1928. évi országos átlageredményekkel szemben pld. a nagylevelű dohányoknál a debreceni körzetben az egyik termelő 1269 kg. kat. holdankinti termést ért el 1071 pengő jövedelemmel, midőn azon körzet átlagos eredménye 753 kg. és 571 volt. A jászberényi körzetben egy termelő 1268 kg. és 987 pengő kat. holdankinti eredményt mutatott fel, a miskolci körzetben egy másik termelő 1147 kg. és 986 pengős eredményt, a szolnoki körzetben ismét egy másik termelő 1569 kg. és 1219 pengős eredményt. A kerti dohányoknál a faddi körzetben egy kistermelő 1630 kg. és 2123 pengős eredményt ért el kat. holdankint az országos 805 kg. és 717 pengős átlaggal szemben és miután ez a kistermelő két kat. holdon termelt dohányt, egyedül a dohányból 4246 pengő nyersbevétele volt, amiben természetesen saját munkájának értéke is bennfoglaltatik.

Válsággal küzdő mezőgazdaságunknak, melynek egyik legbiztosabb pillére a dohánytermelés, csak sajnos, ez sem korlátlan, mert dohánytermelésünk kiterjesztésének a külföldön való értékesítés lehetőségeihez kell igazodnia.

## GYÓGYSZERÜVEGET

porcellán kenőcsstégelyt, cseppentőüveget és formaiüveget ládatételekben, sürgős

Telefon: J. 444-79

rendelvényeket postaládákban szállít:

Telefon: J. 444-79

**Grünfeld Ármín, Budapest, X., Mázsá ucca 19.**

Városi raktár: BUDAPEST, VIII., BLAHA LUJZA TÉR 3. Corvin áruház mellett

**A málnási Siculia-gyógyvíz a legjobb nyálkaoldó szer!**



## Egy közérdekű találmányról

A dohány feldolgozott állapotban  $1/2$ — $5/10$  nikotint, továbbá 100 gramm nikotinra számítva kb. 2 gr nikoteint, 0.5 gr nikotinint, 0.2 gr pyrrolidint és 0.1 gr nikotellint tartalmaz.

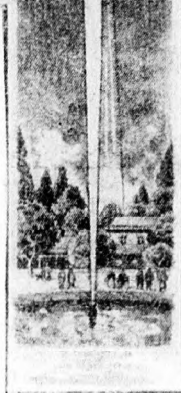
Dohányzás alkalmával a nikotin, mely erős mérég, a füsttel a szervezetbe jut és ott káros hatást fejt ki. A dohány elégeése kapcsán ezenkívül az erős mérgek egész sorozata keletkezik, mint a szénsav, kénhydrogén, szénhydrogén, mocsárgáz, ammoniák, pyridinbázisok, methylalkohol stb., melyek nemcsak akut, hanem krónikus mérgezést és hurutot is okozhatnak.

Szerencsére ma már a dohányzók egészségét ezektől a veszedelmektől meg lehet óvni; erre a célra egy teljesen megbízható szer áll rendelkezésre: a »Nikostop«, amely mostani új formájában, kivált a dobozhoz mellékelte speciális »Nikostop« szipkával rendkívül könnyen kezelhető.

Ugyanolyan módon, ahogy a világháborúban alkalmazott gázmaszkok száz és százak életét mentették meg, véd meg bennünket a »Nikostop« aktív széntartalmú nikotinfogó minden veszedelemtől, mely a dohányzás élvezete mellett leselkedik; még a cigarettapapír elégeésekor keletkező ártalmas anyagokat is felfogja, de átengedi mindazt, amit a dohányzásnál valóban élvezünk; sőt a rosszabb minőségű dohányok ízét határozottan megjavítja.

A »Nikostop« iránt már kiindulásakor nagy és komoly érdeklődés jelentkezik a kontinensen kívül az Északamerikai Egyesült Államokból és a brit dominiumokból is, mint ahogy ez a zseniális szabadalom rövidesen diadallal fog az összes kultúrországokba bevonulni.

**MÁLNÁSI**  
**SICULIA**  
TERMSZÉTES ALKALMUS GYÓGYVÍZ  
ALCALISCH-MAGNETISCHER SAUERBRUNNEN



Kiváló ösz-  
szetételű ég-  
vényes sós-  
savanyú víz

Páratlanul  
gazdag nat-  
rium-bicar-  
bonatban,  
lithiumban  
és konyha-  
sóban.

Ha influenzás, ha megfűlt, ha köhög, ha rekedt, igyék Málnási Siculia gyógyvizet, az meggyógyítja Önt. Ezenkívül páratlan étvágygerjesztő, az emésztést előmozdítja, gyomorégést azonnal megszünteti.

Kapható mindenütt és a főlerakathnál:  
**Brázay Zoltán Forrásvállalatai,**  
Bpest, X., Szapáry-u. 31. Telefon: J. 348-76



## Kellner Gyula

kő- és könyvnyomdai munkák váll.

BUDAPEST, V.,  
CSÁKY UCCA 17.

K É S Z Ü L N E K:  
Cimkék, számlák és levélpapírok, plakátok,  
elfegyzési és esketési megfűvők és e szakmába  
vágó különféle nyomtatványok.

TELEFON:  
AUT. 130—89.

## STARK LÁSZLÓ és TÁRSA

AUTOMOBIL SZAKÜZLET

☆☆

BUDAPEST, VI., JÓKAI UCCA 8.

TELEFON: AUT. 110—54.

AMERIKAI AUTÓALKATRÉSZEK, FELSZERELÉSI CIKKEK és PNEUMATIKOK

# Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban



## A „megrendszabályozásra“ ítelt közönség szenzációs ultimátumot intéz a futballvezérekhez

Tessék választani a rendszabályok és a publikum között

A futball ma már nem játék, hanem többé-kevésbé komoly — mesterség. (Néha: művészet, gyakrabban: robot.) A futball régi szerelmese isteni élvezettel rúgta a labdát, mai szerelmese pokoli izgalommal nézi a labdarúgást. A szerelem mindig ráfizetéssel jár. Régen a futballozásra fizettünk rá, most a meccslátogatásra. A rúgás — mint olyan — akkor is, most is bennünket ér, a futball örök szereplőit, akik azelőtt játszottunk, ma nézünk.

Wilde Oszkár azt igyekszik bizonyítani »A kritikus mint művész« című tanulmányában, hogy alkotni könnyebb, mint az alkotásról (nívósan) beszélni. Hát ami a sportot illeti, a százezer főnyi magyar sportközönség tanuskodhatik Wilde igazsága mellett, amelyet a futballra vonatkozóan így szövegezhettünk meg: futballozni (labdával vagy közönséggel) könnyebb, mint a futballról beszélni, a futballt nézni eltérni és — végigdrukkolni.

Mi is játszottunk már, úgy-e, tisztelt publikum, de játszani sokkal könnyebb volt, mint nézni, tehetetlenül izgulni, torkunk szakadtából ordítani s végül olvasni az ijesztő híreket, amelyek rendőri »megrendszabályozásunkkal« fenyegetőznek. A futballista fizetést kap a léteketlen játékáért, mi fizetünk azért, hogy lelkesen drukkolhassunk.

Nélkülünk (és belépődíjaink nélkül) nem lenne futball, de futball nélkül mi azért meglennénk és hamarosan másféle (talán hálásabb) izgalmat vásárolnánk a drága pénzünkért. Értsék meg végre, hogy

a futball mi vagyunk: a publikum, ha tehát rendszabályozni akarnak, szabályozzák rendre a gólképtelen csatárokat, a pártoskodó bírákat, a bakot lövő szövetségi kapitányokat, a nagyképű futballvezérkart, de bennünket hagyjanak békében!

Belőlünk élnek az urak, de ha visszaélnék a béketúrásunkkal, otthagyjuk önöket. Becsukhatják az egész »futball-nagyüzemet«, mi pedig átpártolunk — mondjuk — a lovaspólóhoz. Takács Jóska és Kalmár helyett a Rakovszky kegyelmesnek és a Bethlen Pistának fogunk drukkolni, őket fogjuk tapsolni, szidni, egymás ellen kergetni: »Tempó, Iván, ne hagyj magad! Ne félj tőle: nem tud!» (Utóvégre urasabb dolog is kegyelmes kormányfőfiakat le-ivánozni és le-pistázni, mint droguista-segédeket vagy taxisofféroket.)

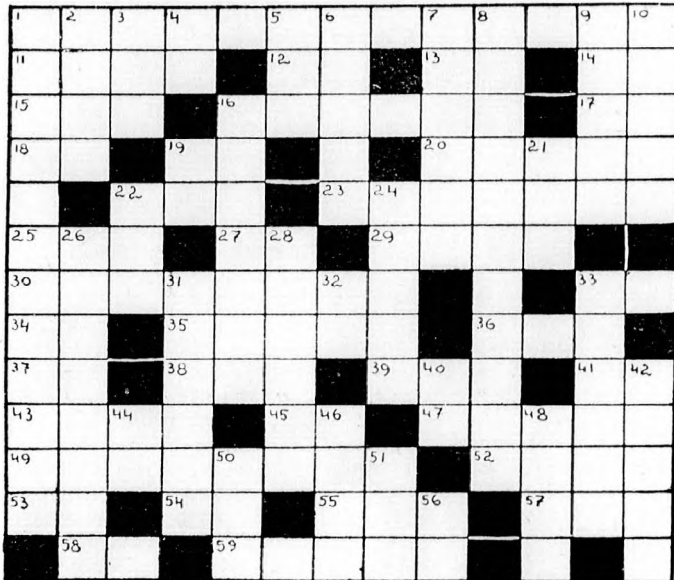
Ez az utolsó szavunk, futball-alkalmazott és futball-vezér urak. Ez a magyar futballközönség ultimátuma! Rendszabályozzon mindenki a saját kapuja előtt, velünk, a futballüzemet fenntartó publikummal szemben pedig: mély meghajlás, alázatos és jó kiszolgálás! Bennünket ne froclizzon, ne rendszabályozzon senki, mert különben akár most mindjárt átlohatják az Üllői úti, a Hungária úti és az újpesti futballtribü öket a margitszigeti — lovaspólópályára.

(A kegyelmes urak minden bizonnyal el lesznek ragadtatva. Olyan nagy lesz a bevételük, hogy mind-egyikük egyszerre két lovon ülhet.)

## Egy szenvedélyes dohányzó élete és halála



# Fejtörő



## VIZSZINTES:

1. Ábrándozva lehet belel'ámulni.
11. Ma már füstből az égen is látható.
12. ...rmi
13. Vissza: a rab.
14. Üveg magánhangzói.
15. Ókori nép.
16. Néha pipában szívott bódító anyag segítségével követik el.
17. Az Auróra-kör fejének monogramja.
18. A a a a a
19. Állat.
20. Helyhatározó.
22. Német város.
23. Óra jelzője.
25. Kelet németül.
27. Rag.
29. Hozzá tartozik az is, hogy hódítóan dohányozzon.
30. Az ilyen cigaretta sok országban ismeretlen.
33. Olasz folyó.
34. Ugy németül (fon.)
35. Női név.
36. A szenvedély az embert ebbe hajtja.
37. Sokszor egy cigaretta a felizgatott embernek ez.
38. Cső németül (fon.)
39. Tölgy angolul; vissza: ...lin
41. Vissza: finom cigarettát szí.
43. Kiváló német regényíró.
45. Ha dohányozhat, éberebben tud vigyázni.
47. A dohányzás kellemesen.
49. Ezen a szigetcsoporton ismerték meg az európaiak a dohányt.
52. Alacsonyrendű dohány jelzője.
53. Vissza: címrövidítés.
54. Betű (fon.)
55. Római hármas.
57. Könnyen tönkreteszi a dohánypalántát.
58. Mindent megelőző.
59. Van középfinom is.

## FÜGGŐLEGES:

1. Élvezeti cikk, használt idegen neve és a magyar neve.
2. Többnyire erős dohányosok.
3. Akadály
4. Római pénz északi isten.
5. Spanyol királyné.
6. Orrbavaló dohány.
7. Szignált.
8. Elgondolkodó dohányos szokta fújni
9. Nem hall.

10. Mosnak benne.
16. A tiszta nikotin hatása a szervezetben.
19. Azonos betűk.
21. Fegyver.
22. Ilyen ízt érez néha a dohányos.
24. Vívóversenyzők meccse.
26. Sokszor oszlat el ilyen érzéseket egy cigaretta.
28. Vonatkozó névmás ragozva.
31. Ázsiai tűzimádok. (Vajjon szoktak-e kérni ők is: „Egy kis tüzet.”)
32. A földműves.
33. Hátasló, de néha csak egy vessző.
40. Több a
42. Ha dohányos, nem ül nem dohányzó szakaszba.
44. Szent, idegen rövidítése.
46. ...eá jegyez.
48. Népies évezeti cikk.
50. Aki néz.
51. Vajh'... és merre van hazája?
56. Képző és rag.

Megf. jésül bekülaendő a vízszintes 1, 30, 49 és függőleges 8, 10.

A megfejtés csak az alanti szelvényen küldhető be 1949. december 5-ig\*

## A FÜST

keresztrejtvény szelvény 2. szám

1

30

49

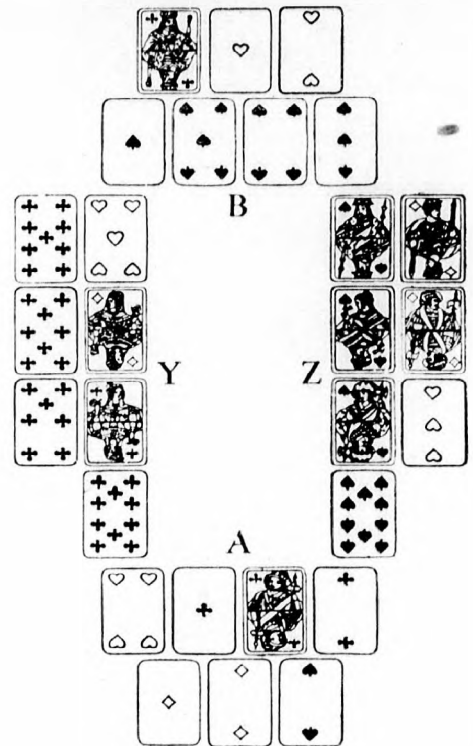
8

16

### Bridge-probléma:

\* A megfejtők között a következő nyereménytárgyakat osztjuk ki:

1. 2 doboz Nikostop-készlet.
2. 5 doboz „Turul” öngyújtó.
3. 5 tégely Najád-krém.



## Bridge-probléma.

Kör az adu; A kezd.

A és B, hogy csinálhat hat ütést?

A Füst első számában közölt keresztrejtvény meg'ejtése:

Vízszintes: 1. Nicot János, 9. Kova. 13. Jr, 14. Füst, 15. Szf, 17. Hat, 18. Kol, 20. Ut, 22. Irtat, 23. Ódon, 25. Sto, 26. Vó, 27. Tú, 29. Tabaco, 31. Mra, 33. Diaz, 35. Ih, 36. Burnót, 37. Nit, 39. Gazos, 41. Heiv, 43. Óvja, 44. Él, 45. Szár, 47. One, 48. Rác, 49. Ózon, 50. Mr, 51. Tre, 53. Hüvely, 54. Op, 55. Oh, 57. Ette, 58. Oli, 59. Une, 60. Zamat, 63. Szól, 64. Mi, 65. Antillák, 70. Pé, 71. Husz, 73. Kupa, 74. Ribot, 76. Szopóka, 77. Manoli. Függőleges: 1. Nikotin, 8. Szivar, 80. Cigaretta, 83. Dohány, 42. Verpeléti.

A lapunk októberi számában közölt keresztrejtvényt helyesen fejtette meg 968 olvasónk.

Fzek közül a nyereménytárgyakat a következők nyerték:

Mosonyi Gyula, Budapest, VIII. Vig-u. 4. fszt 3.  
Sztányi Károlyné, Dunaföldvár.  
Dr. Stein Lajos, Füzesabony.  
Otványi Ödönné, Nyíregyháza. Viz u. 5.  
Horózs Róza, Kistálya. Borsod-megye.  
Mild Nándor, Vát, Vas-megye.  
Herpay Imréné, Szolnok, Megyeháza.  
Weisz Pál, Ujkécske.  
Dr. Alföldy Béláné, Budapest, VIII., Üllői ut 12.  
Dr. Okolicsányi Miklós, Felsőgalla, Komárom-megye.  
Vörös Juliska, Budapest, X., Család-u. 33.

Kiadótulajdonos:

Brázay Kálmán vegy. gyár rt  
Budapest, X., Szapáry ucca 31. szám.

A szerkesztésért felelős:

Dr. Simon Béla.

A kiadásért felelős: Dr. Simon Béla.



Minden dohányzó számára nélkülözhetetlen a



mely valósággal áldást jelent a dohányzó emberiségnek. A tudomány mai állása szerint a

### **NIKOSTOP**

az egyetlen készítmény, mely a gázmaszkok elvei alapján a nikotintól és a dohányzás minden káros hatásától teljesen megvéd, anélkül hogy a dohány kellemes ízét megváltoztatná vagy a dohányzás élvezetét csökkentené. A

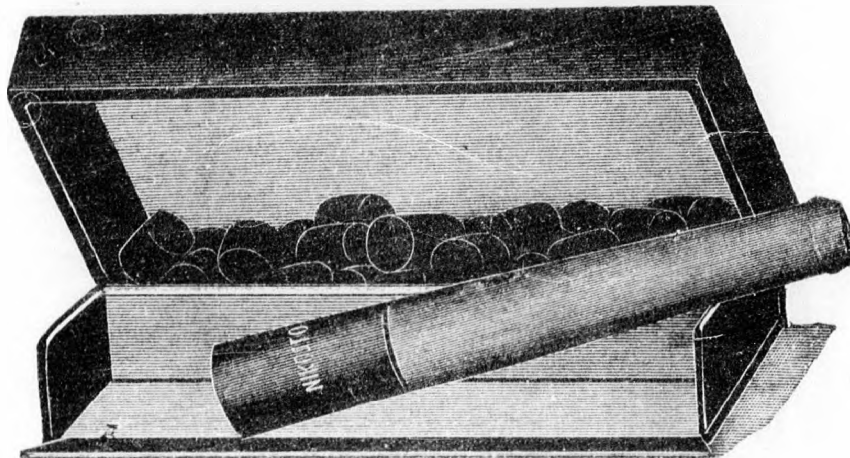
### **NIKOSTOP**

a dohány nikotin tartalmának csupán 12–14%-át engedi át a beszívott füstbe, a többit és a káros égési termékeket is teljesen kirekeszti. A

### **NIKOSTOP**

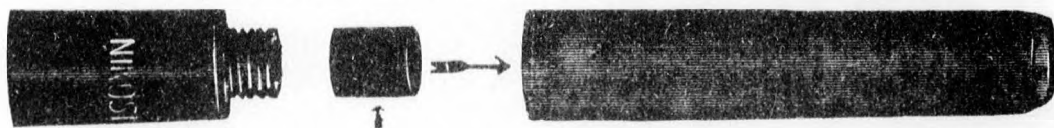
kiválóságát az európaihírű wieni, charlottenburgi és debreceni vegykísérleti állomások sorozatos analízisei megállapították. Magyar szabadalmának száma 97846, angol, német osztrák, amerikai stb. szabadalmak bejelentve. A

### **NIKOSTOP**



kezelése új alakjában végtelenül könnyű és egyszerű: Ön csak behelyez könnyedén egy speciális aktív széntartalmú Nikostop-patront a Nikostop-dobozhoz mellékelt ízléses szipkába, vagy a cigaretta szopókájába,

**a többit elvégzi a Nikostop!**



Egy doboz ára gyönyörű juvelit-bruyère szipkával együtt 2 pengő, zsebbevaló csinos alumíniumdoboz pótsomag 50 fillér, házihasználatra való nagy papírdoboz pótsomag 250 Nikostoppal 1'—P. GYÁRTJA:

**BRÁZAY NIKOSTOP MŰVEK Budapest, X., Szapáry ucca 31. TELEFON: J. 348—76.**  
**Kapható mindenütt!**

# HAJDAN RÁGYUJTANI

NEHÉZ  
VOLT  
MÉG !



A  
VIHAR  
ÖNGYUJTÓ  
MA  
VIGAN ÉG.

GYÁRTJA:

**VADÁSZTÖLTÉNY-, GYUTACS- ÉS  
FÉMÁRUGYÁR RT.**

**BUDAPEST, V., MÉRLEG-U. 3.**

TELEFON: Aut. 838-20.

Gyárak: Magyaróvár, Nagytétény, Csepel

*Kapható  
mindenütt!*

*Kapható  
mindenütt!*